

krona, temveč apostolska krona, ki jo je podaril papež izključno zato, da bi pridobil za katoliško cerkev čim več vernikov. Sedaj pa ne gre več za vernike in noben papež ne more več poveriti take naloge niti je nobena država vršiti.

Ogrska narodna država ima vse, kar ji je potrebno za njen razvoj, in to že vsled dejstva, ker ji pripada največji del najnaprednejših krajev prejšnje Ogrske. Avstrijska izročila, ki brez Avstrije ne morejo biti nikomur več koristna, so se preživela. Ogrska naj bi na svoje lastno dobro skušala dobiti dohod k morju, a od svojih sedoslovov, ki so potrebne za njeno industrijo. Zveza Ogrske z morjem mora iti preko Reke ali Konstancije. Države, ki se nahajajo na teh poteh, bi morale biti prijateljice Ogrske. Ako se neče ta država zapreti sama vase in se zadušiti, in to ne radi sovraštva s strani drugih, temveč vsled lastne jeze.

Često se govori o strastnosti Horthyjeve reakcije. Jaz dvomim o tem. Mislim, da tiči v tej reakciji mnogo osebnega oportunitizma. Treba je pomisliti, da mora bivša avstrijska admiralita in pripadniki skromnega ogrskega podelskega plemstva zelo laskavo ščegetati, ko vidi, da je postal kar ogrski nekronani kralj, da je nadvojvoda Jožef, ki pač ne misli na nič drugega razen na povratek Habsburžanov, njegov pomočnik in da mu na stopnicah pešanskega gradu izkazuje čast vojaška častna straža, kakor prej kralju. Javni patriotizem je početje, ki nese, posebno pri bivših c. in kr. častnikih, ki nočejo delati, a si hočejo kljub temu zagotoviti prejšnje blagostanje. Cela armada zajedalcev se hrani od misli sedanje Ogrske na revanšo. Prepričan sem, da ta sistem ogrskemu

kmetu in tudi meščanu, naj bo kristjan ali Jud, ne more biti posebno všeč. Iz lastne izkušnje pa vem, da se ni ogrsko ljudstvo nikdar zanimalo za visoko politiko, temveč jo je vodila aristokracija, ki se je več kot pred enim stoletjem vrgla na kolena pred Marijo Terezijo in je govorila s prejasno cesarico nemški in madžarski, pri čemer ni mislila ne na sv. Štefana ne na Arpada. Potem je prišla na vrsto oligarhija politikov, ki hočejo sedaj zopet imeti svoj stari plen. V zadnjem času pa je prišla do veljave nacionalistična klika, ki jo sestavljajo politiki, častniki, obubožani državni uradniki in latifundisti. Zvečino, ki jo sestavljajo pravi Ogrji, se bomo vedno lahko sporazumeli, toda z zajedalci na telesu Ogrske ne, ker si pač sami prizadevamo, da iztrebimo zajedalstvo v lastni deželi.

Italijansko-avstrijski dogovor za izročitev zločinov.
DUNAJ, 17. Vlada je predložila zbornici v odobritev italijansko-avstrijski dogovor o izročitvi zločinov.

Zasedanje političnega odseka. - Turki vztrajajo v svojem odporu.

LAUSANNE, 17. Včeraj se je sestel politični odsek. Odobrene so bile določbe o turških železniških zvezah z Drinopoljem in bolgarsko mejo. Nadzorstvo proge od Kulei-Burgasa do Karagača je bilo poverjeno komisarju Zveze narodov, kateremu bosta dodeljena po en grški in turški zastopnik. Nato je sledila zelo burna razprava o dobrodelnih zavodih, bolnišnicah in šolah v Turčiji, a se ni moglo v tem oziru priti do nikakih sklepov, ker so Turki trdovratno vztrajali na svojem stališču. Radi tega je bila dana zadeva izvedencem v proučevanje.

Nov vzorni red na železnici. S 1. junijem bo stopil v veljavo poletni železniški vzorni red.

Nalezljive bolezni v Trstu. V tednu od 5. do 12. t. m. so bili v Trstu sledeči slučaj nalezljivih bolezni: Dvica 4, škrlatica 6, trebušni legar 1, ošpice 2, malarija 3, osepnice 10; umrla je ena oseba na škrlatici.

Društvena vest
Pevski zbor učiteljske zveze priredi na binkoštno nedeljo ob 10. uri jutraj matinejo pri Sv. Jakobu in ob 4. pop. koncert na Kontovlju. Program je izredno raznovrsten. Proizvajali se bodo moški zbori, mešani zbori, ženski zbori in ženski zbori s spremljevanjem klavirja. Zastopani so naši najboljši skladatelji z najkrepkejšimi svojimi stvarmi. Vodstvo koncertov je v rokah Srečka Kumarija. Na Kontovlju bo dodan k temu programu še Brahmovs trio za klavir, violino, violo (Gita Bortolotti, K. Pahor, Mirko Logar) in ena slika iz »Hlapca Jerneja«, kjer sodeluje tudi naš priljubljeni igralec Marij Sila.

Kolo. Danes zvečer točno ob 8 uri vaja za ženski zbor. V nedeljo ob 10 predp. vaja za moški zbor. Prosim da pridejo vsi. - Pevodvaja.

Žensko dobrodelno združenje v Trstu. Odborova seja se bo vršila v soboto, 19. t. m. ob 5 h pop. v navadnih prostorih. - Predsednica.

Srednješolsko društvo »Zora«. Danes, petek ob 19. uri redni društveni sestanek. Eno ur pred sestankom odborova seja. Zaradi važnosti dnevnega reda je dolžnost vsakega odbornika, da se seje gotovo udeleži. Tajnik.

Iz tržaškega življenja
Težka nesreča v kamenolomu Faccanoni. V kamenolomu Faccanoni pri Sv. Ivanu se je včeraj popoldne pripetila težka nesreča, katere žrtev je bil kamnosek Josip Kralj, star 36 let, doma iz Trebč. Bil je namreč zaposlen pri lomljenju kamenitih plošč v spodnjih žilah kamenoloma. Nenadoma se je najbrž radi prekratnega udarca težka skala in padla ubogemu možu na glavo; revež se je zgrudil, ves oblit s krvjo, nezavesten na tla. Navzoči delavci so poklicali na kraj nesreče zdravniško rešilno postajo. Ta je ugotovila, da ima Kralj prebito lobanjo, zato ga je dal nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico, kamor je nesrečni kamnosek došel v brezupnem stanju.

S solitrovo kislino se je opeknel. Včeraj zjutraj ob 9.30 se je zatekel na rešilno postajo 32 letni klepar Fran Vascotto, stanujoč na Kajdnici - Sv. Alojzij št. 783; mož je imel številne opekline po obrazu, na nosu in na levem očesu. Med tem, ko mu je zdravnik lečil in obvezaval poškodbe, je Vascotto povedal, da se je malo prej vžigal s koleškom v bližini obokov Chiozza; v eni roki je imel vrč poln solitrove kisline, ki jo rabi pri svojem rokodelstvu, a z drugo je držal za krmilo. Ko se je hotel ognju nekemu avtomobilu, ki mu je privozil nasproti, je krenil tako nesrečno s koleškom, da je padel po tleh; pri tem se je razlila solitrova kislina in ga poškropila po obrazu.

Nesreča mladega mehanika. Mehanik Anton Riccobon, star 23 let, stanujoč v Šklednu št. 255, zaposlen v tovarni strojev »Latina« v Carbolji zgornji št. 354, je včeraj predpolndne varil z varilnim aparatom (termosom) dva kosa železa. Nenadoma se je aparat razpočil in drobci so ranihi mehanika na različnih delih desne roke; istočasno se je vnel plin, s katerim je bil napolnjen aparat in plamen je ožgal mladenčca po desni strani obraza ter mu poškodoval tudi desno uho.

Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, ki je dal Riccobona, potem ko mu je podal prvo pomoč, prepeljati v mestno bolnišnico.

Tragične posledice igranja z orožjem. Dijač Anton Riedl, star 15 let, stanujoč v Šklednu 375, se je včeraj popoldne nahajal v svojem stanovanju skupno s prijateljem Antonom Ollah, starim 16 let. Dečka sta se igrala z nallah basanim samokresom, ki ga je menda Ollah prinesel s seboj. Poslednji je tekom te nevarne igre nameril v žali s samokresom na svojo prijatelja. Pri tem se je orožje nenadoma sprožilo in krogla je zadela Riedla v desno prsno stran. Domači so prihiteli v sobo, dvignili ranjenca na posteljo ter nato poklicali na pomoč zdravniško rešilno postajo. Prišedši na lice mesta je ta spoznal Riedlovo stanje za zelo nevarno; obvezal mu je za silo rano ter ga nato dal nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico.

Ukadena listnica. Med množico ljudstva, ki je pred včerajšnjim popoldne gledala pogrebni sprevod žrtve barkovljanske avtomobilske nesreče, se je nahajal v ulici Pietà tudi trgovec Jakob Nacamuli, stanujoč v ulici del Ponte št. 6. V gneči mu je neznan žepar ukradel iz notranjega žepa suknje listnico, v kateri se je nahajal lep znesek 14.000 lir. Trgovec je ugotovil tatvino šele ko se je množica razšla. Seveda ni bilo tedaj o prdrznem žeparju nobenega sledu.

Včeraj jutraj je Nacamuli naznanil dogodek na policijskem komisariatu u ulici Sanità.

Vesti z Gorškega
Grahovo. Gospod župnik v pokoju Ivan Nep. Kokošar je dne 16. V. t. l. umrl na Grahovu, kjer je živel od l. 1914. Služboval je kot kaplan v Cerknem, potem pa kot župnik v Sebeljah in pri sv. Ignaciju v Gorici. N. v. m. p.!

Orehovlje. Izobr. društvo v Orehovljah priredi na prvi binkoštni praznik dne 20. t. m. točno ob 3. uri pop. na dvorišču gostilne g. Cirila Mask veselico s sledečim sporedom: 1) Slavnostni nagovor. 2) K. Adamič - Vinska - poje domači pevski zbor. 3) Dr. Fr. Detela - Begunka - drama v treh dejanjih (slike iz begunskega življenja). 4) Fr. Govekar - Pošta skrivnost ali začarano pismo - burka v enem dejanju. 5) Rad. Silvester - Vipavi - deklamacija. 6) J. Fidelis - Zablja kantata - poje domači pevski zbor. Razen gorinavedenih točk, ki jih izvaja domače društvo samo, nastopijo še razna druga br. pevski in tamb. društva iz Bilj, Mirna, Opatjega sela, Bukovice in Vrtojbe. Med odmorji udarja tamburaški pevski zbor iz Bilj in deluje šaljiva pošta. - V slučaju slabega vremena se bo veselica vršila dan pozneje, t. j. na binkoštni ponedeljek. K obilni udeležbi uljudno vabi - Odbor.

Slap pri Vipavi. Slov. izobr. društvo na Slapu pri Vipavi priredi v nedeljo 20. maja 1923 t. j. na binkoštno nedeljo ob 1/4 h pop. na dvorišču gostilne g. K. Bone-ta št. 43 veselico s sledečim sporedom: 1) Simon Gregorčič - »Ojki«, deklamacija v 5. odstavkih. 2) A. Lajovic - »Kiša«, poje društveni meš. zbor. 3) V. Vodopivec - »Gospodične in dekleta«, kuplet za dvoglasni ženski zbor. 4) Fr. Finžgar - »Veriga« - ljudska igra v 3 dejanjih. 5) A. Lajovic - »Pastirčiki«, poje društveni meš. zbor. 6) Fr. Ferjančič - »Venček narodnih pesmi«. 7) Po veselici prosta zabava na licu mesta, kjer bo preskrbljeno z jedjo in pijačo. Med odmorji udarja tamburaški zbor iz Sela. Vstopnina: 1. sedež 4 L. - II. sedež 3 L. - Stojišče 2 L. Ker je čisti dobiček namenjen za posiljanje novega društvenega odra - se preplačila hvaležno sprejmejo. Veselica se bo vršila ob vsakem vremenu, prostora in sedežev ne bo manjkalo. K obilni udeležbi uljudno vabi - Odbor.

Književnost in umetnost
»Slovenka«. Izšla je 5. številka tega ženskega lista s sledečo vsebino: 1) Gospa služkinja. 2) Dom gospe Matere S. - 3) Deklica davnine. - 4) Večerna pesem. - 5) Kako je Alih ustvaril moža. - 6) Mladi deklici. - 7) Grkinja. - 8) Naša brana. - 9) Molitev dekle. - 10) Mignon. - 11) Razgledi. - 12) Solčni žarek. - 13) Naš dom. - 14) Modra. - 15) Razni nasveti. - 16) Zapiski.

»L'Europa Orientale«, mesečna smotra. Izdaja »Istituto per l'Europa orientale« v Rimu. Izšla je ravnokar 4. številka te izvrstne smotre, ki jo urejuje prof. Hektor Lo Gatto, s sledečo vsebino: 1) Lotvinska v gospodarstvenem pogledu (Ernest Hediger). - 2) Katoliška reakcija v Lotvinski (Aurelio Palmieri). - 3) Politični pregled (Položaj v vzhodni Evropi 15. aprila 1923. - Pomen skupščinskih volitev v Jugoslaviji. - Politične in upravne meje Lotvinske). - 4) Gospodarstveni pregled (Gospodarstvena moč Bosne in Hercegovine). - 5) Kulturni pregled (Italija v vzhodni Evropi). - Versko gibanje v vzhodni Evropi). - 6) Književni pregled (Ocena. - Pregled revij).

Gospodarstvo
Otvoritev sezone v Rogški Slatini. Dasi je začetek poletne sezone pri nas oficijelno že 1. maja, se je tudi letos šele do desetega nabralo dovoljno število gostov, da je zdaj možen popolni sezonski obrat. Stiranjstega je prispela tudi godba (in sicer letno privrkat) ljubljanske divizije, ki jo bo osebno vodil g. dr. Cerin. Ni treba povdarjati, da je Slatina, zdaj prenovljena tudi tam, kjer lani še ni bilo močnej, letos ob preugodnem vremenu dvojno krasna. Kakor v začetku zdraviliške dobe vsako leto, odkar je to sijajno podjetje v slovenskih rokah, je tudi letos posebno številno zastopana slovenska družba, sestojeca osobito iz tistih (drž. uradnikov in drugih javnih namestencev, častnikov in duhovnikov), ki hočejo opraviti svoje zdravljenje, še dokler imajo pravico do polovičnih olajšav in popustov zgodnje sezone.

Zaključitev pogajanj med vlado in družbo »Navigazione libera«. V zadnjih dneh je bilo rešeno vprašanje, katero je za gospodarsko življenje naše dežele velikega pomena. Gre za pogodbo, katero je sklenila tržaška paroplovna družba »Navigazione libera« v oktobru 1920 z ministrom Alessio, katero pogodbo se je v oktobru 1921 Belotti spremenil. Pogodba se je vrтела okrog programa za gradnjo ladij za do-

bo osmih let. Ker se je Hkvidacija državnih prispevkov zavlačevala in ker se je pogodba izpodbijala vsled pretveznih formalnih pogreškov, je bila omenjena paroplovna družba zabredla v težek položaj. Sedaj so se zaključila v Rimu dolgotrajna pogajanja s komisarjem za mornarico, ekselencio Ciano, in prišlo je do sporazuma. Namesto zahtevanih 57 milijonov prejme družba 35 milijonov lir za gradnjo 4 ladij, ter nadalje 23 milijonov lir, ki jej grejo še na podlagi odloka De Nava. Družba bo najbrže v kratkem času pričela z gradnjo treh novih ladij.

Borzna poročila.
Tečaj:
Trst, 17. maja 1923

Cosulich	323
Dalmatia	355
Oserolmich	1325
Libera Trieste	400
Lloyd	1405
Lu sino	725
Martinielli	185
Oceanic	135
Premuda	585
Tripovich	309
Ampelca	500
Cement Dalmatia	393
Cement Spalato	258

Valuta na tržaškem t.j.

ogrške krono	0.40	0.45
avstrijske krono	0.0285	0.03
čehoslovške krono	61.30	61.60
dinarji	21.40	21.60
leji	9.50	10
marke	0.0440	0.0470
dolarji	20.4750	20.5750
francoski franki	186.50	187
švicarski franki	364	370
angleški funti papirnati	95	95.26

Mali oglasi

SIVALNI STROJ »Singer« se proda za L. 100. Via delle Mura 5. 696

KUHINJA, zadnji model, z marmorjem, se proda. Molino grande 11, I. 697

HISA blizu mesta, nova, z dvema sobama, kuhinjo, predstobo, kletjo, velikim vrtom, vse v dobrem stanju, ter vsa opravila iz trdega lesa, se proda radi odstopovanja. Stanovanje v celi hiši se izprazni po dogovoru. Cena 120.000 Din. Janko Regul, cesta na Brezje št. 47, Pobrežje pri Mariboru. 695

HARMONIKA trivrstna, znamke »Lubesa« se proda. Peter Beton, II. Bistrica. 678

NAZNANILO. Obiskovalcem semnja v Bazovici se naznanja, da se bo vršil redni mesečni semenj mesto 20. maja, 21. t. m. to je na binkoštni ponedeljek. Za obilno udeležbo se priporoča domači obrtniki. 690

MOTORNO kolo, 4 PH, v dobrem stanju, se proda. Gostilna Droč, Gorica, na Kornu. 1516

POZOR! Krone, korale, zlati, platin in zobovje je po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonna 10, I. 32

EKSTRAKTE za rum, konjak, malinovec itd. ima lekarna v II. Bistrici. 78/3

KRONE IN GOLDINARJE plačujemo vedno dve stotinki dražje, nego drugi kupci. Via Ponderes št. 6, I. 44

SREBRO, zlato in briljant, plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

VABILO
k
rednemu občnemu zboru
Kmetičke branilnice in posojilnice v Matenjivasi
ki se bo vršil
dne 3. junija t. l. ob 3. uri popoldne
v uradni sobi.
DNEVNI RED:
1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1922.
4. Volitev nadzornika.
5. Slučajnosti.
(257) NAČELNIŠTVO

PODLISTEK
WILKIE COLLINS:
Gospa v belem
IZPOVEDBE GOSPICE HALCOMBE
80
Ko sva prišli gori, sem poskušala vse mogoče, da bi potolažila gospo, toda njena skrb za gospi Halcombe in njen nerazumljivi strah pred prenočevanjem v hiši grofa Fosca sta bila tako močna, da so bile moje besede zaman. Smatrala sem za svojo dolžnost ugovarjati gospe Glyde proti njegovemu mnenju o milostivem grofu, kar sem storila z vsem spoštovanjem in z vso obzirnostjo.
Gospa, oprostil mi boste, da se predzmem ugovarjati, sem zaključila, toda zapisano je: Po njihovih sadovih jih boste spoznali. Grofova vstrajna dobrotljivost in obzirnost, ki jo je izkazoval gospi Halcombe takoj iz početka njene bolezni, zaslužijo zares naše zaupanje in največje spoštovanje. Celo oni resni spor med milostivim grofom in gospodom Dawsonom je pripisati njegovi skrbi za gospi Halcombe.
Kateri spor? Je »vprašala gospa z oživilim zanimanjem.
Povedala sem ji, kako je prišlo do tega, da se je gospod Dawson odtegnel od hiše.
Gospa je naglo vstala in zdi se, da jo je ta moja pripoved še več razburila in vznemirila.
To je zlo! hujše nego sem si mislila! je rekla.

vsja prepadena. Grof je vedel, da ne bi gospod Dawson na noben način privolil v Marijano potovanje in ga je namenoma razžalil, samo da ga spravi iz hiše.
O gospi! gospi! sem rekla s karajočim glasom.
Niti besedice več o tem, je rekla gospa s povdardkom. Moj trden sklep je, da ne prenočim jutri pod streho grofa Fosca. Najljubša prijateljica, ki jo imam na svetu, razen gospi Halcombe, stanuje blizu Londona. Saj ste že čuli mene in gospi Halcombe govoriti o gospe Vesi? Pisala bom njej ter ji sporočila, da bom prenočevala v njeni hiši. Edino, kar vas prosim je, da skrbite za to, da pojde moje pismo z večerno pošto naprej ravno tako gotovo kakor pismo gospoda Persivala na grofa Fosca. Imam vzrok, da se ne zanesem na nabiralnik v veži. Ali boste obdržali zase to tajnost in mi boste pomagali? Morda je to zadnja usluga, za katero vam prosim.
Napisala je pismo ter mi ga izročila. Zvečer sem ga sama nesla v vas ter ga vrgla v nabiralnik.
Tekom dneva nismo več videli gospoda Persivala.
Naslednjega dne po zajutruku je prišel gori k nam ter nas obvestil, da bo voz pripravil četr pred popoldnevom, zakaj vlak, s katerim smo imeli odstopovati v London, se ustavi na naši postaji dvajset minut po dvanajstih. Rekel je, da mora sedaj ven, pristavil pa je, da se po možnosti vrne pred njenim odhodom.
Ko je končal, je ona prva izpregovorila in ga

nato pridržala, ko je hotel skozi vrata, ponudivši mu roko.
Ne bom te več videla, je rekla razločno; tu se ločiva - morda za vselej. Ali mi odpustiš Persival, tako od srca, kot ti jaz odpuščam.
Njegov obraz je postal strašno blede in velike znojne kaplje so se mu pojavile na plešastem čelu. Vrnem se, je rekel ter odhitel skozi dvor, kakor da bi ga besede njegove žene poglnele ven.
Ob določenih uri je bil voz pripravljen. Gospa je uganila. Gospada Persivala ni bilo nazaj. Čakali smo nanj do zadnjega hipa - toda zaman.
Prispeli smo na postajo komaj dve minuti pred odhodom vlaka. Vrtnar, ki naju je peljal je skrbel za prilago, jaz pa sem šla po vozni listek za gospo. Vlak je že zazvižgal, ko sem se vrnila na peron h gospe. Bila je zelo čudna videti in hkratu je pritisnila z roko na srce, kakor da bi jo bil izpreletel velik strah, ali bi jo nekaj hudo zabolelo.
Oh, če bi prišli z menoj! je rekla, ko sem ji dala listek.
Tako žalostno je bilo slovo.
Popoldne okoli pete ure - gospa Persivala ni bilo še nazaj - sem šla v park, da se nekoliko izprehodim, ker sem bila še vsa pretresena po teh dogodkih.
Ko sem obrnila za ogel ter pogledala v vrt, sem z začudenjem zaznala, da se je tam izprehajala tuja oseba. Bila je črna žena, ki je hodila počasnih korakov po stezi ter trgala cvetlice. Kazala mi je hrbet in me ni videla.

JADRANSKA BANKA
CENTRALA TRST (1)
Delniška glavnica L 15,000.000 Rezerve L 5,100.000
Podružnice: Opatija, Zadar, Dunaj.
Affilirani zavodi: Jadranska Banka Beograd in njene podružnice: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Novisad, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.
NEW-YORK: Frank Sakser State Bank
VALPARAISO: Banco Yugoslavo de Chile
Izvršuje vse bančne posle.
PREJEMA VLOGE
na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 3 1/4%.
Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.
Daje v najem varnostne predale (safes)
Zavodovi uradi v Trstu:
Via Cassa di Risparmio št. 5 - Via S. Nicolò št. 9
Telefon št. 1463, 1793, 2676. Hranilna posluje od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.